

NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT VOOR GENEESKUNDE

NOODNUMMER XXIII II Augustus 1945

INHOUD

HOOFDARTIKELEN: K. DE SNOO, In memoriam dr. L. M. MULLER (*Met plaat No. 5 voorzijde*). bl. 263. - G. VAN RIJNBERK, 1940-Mei-1945, Aanvullingen en verbeteringen. bl. 222. — OORSPRONKELIJKE STUKKEN: C. J. VAN DEN BAS, Knieluxaties (*Met plaat No. 5 keerzijde*). bl. 268. — CASUISTISCHE MEDEDEELINGEN: H. J. K. KOLSTEE, Inktzwamvergiftiging. bl. 271. — INGEZONDEN: L. J. VAN HOLK, Boeken. bl. 272. - K. A. ROMBACH, Scabies. bl. 272. - L. C. M. DE JONG, Malaria en evacuatie. bl. 272. — BERICHTEN: Briefwisseling. bl. 273. - Personalial. bl. 273.

HOOFDARTIKELEN

Utrecht, Augustus 1945

IN MEMORIAM DR. L. M. MULLER

MET EEN PLAAT

Op 13 September 1943 overleed op de „Schaffelaar” te Barneveld, waar hij sedert April van dat jaar door de Deutsche overweldigers gevangen werd gehouden, dr. MULLER in een aanval van angina pectoris. Die hartaandoening had hem in 1940 genoopt zijn practijk als gynaecoloog neer te leggen en als controleerend-geneesheer een rustiger werkkring te zoeken. Dat leek van MULLER goed gezien, doch toen hij werd weggevoerd, werden hem de vele ontberingen en beleedigingen, die hij en zijn rasgenooten te verduren hadden, noodlottig en hij stierf als slachtoffer van de Deutsche terreur in den ouderdom van 59 jaar.

MAURITS LODEWIJK MULLER werd in Goor geboren, bezocht de H.B.S. te Utrecht, waarna hij in de geneeskunde studeerde en in 1909 tot arts werd bevorderd. Van 1909 tot 1913 ontving hij zijn opleiding tot gynaecoloog aan de kliniek van KOUWER, doch zijn breede belangstelling voor het medische beroep was oorzaak, dat hij er aanvankelijk niet toe kon besluiten zich tot de gynaecologie en de verloskunde te beperken, maar, na geruimen tijd in verschillende klinieken, hier zoowel als in het buitenland, te hebben gehospitcerd, de algemeene practijk inging, eerst te Zeist en later te Utrecht. Hier werd hij in 1916 opnieuw verbonden aan de gynaecologische kliniek, nu als wetenschappelijk assistent, als hoedanig hij zich vooral heeft bezig gehouden met histo-pathologische onderzoekingen, vooral van tumoren. Talrijke publicaties en mededeelingen in de Nederlandsche Gynaecologische Vereeniging, onder andere over myoma uteri, esthiomène, endometriosis ovarii, hypernephroma ovarii, leggen daar getuigenis van af. Intusschen bewerkte hij een dissertatie over *Bekkenmeting en hare klinische beteekenis* (1923), die blijk geeft van grooten ijver en nauwgezetheid en waarin hij overtuigend aantoonde, dat men groot gevaar loopt onnoodig keizersnede te doen of een vroege geboorte op te wekken, wanneer men aan de absolute grootte der bekkenmaten te veel waarde hecht. Meer nog dan op wetenschappelijk terrein ligt de beteekenis van MULLER in den grooten invloed, die van hem uitging op de studenten en later, toen hij de huisartsenpractijk had verwisseld voor die van gynaecoloog, op den breeden stroom van geneeskundigen, die in hem als consulent een even bereidwilligen als bekwamen en betrouwbaren raadsman vonden.

Plaat 5,
(voorzijde)

Wars van alle grootdoenerij toonde hij zich een bescheiden dienaar der natuur, die eerst de studenten en later zijn collegae wist te doordringen van de groote beteekenis onzer verloskundige praeventieve maatregelen en van den plicht zich van ingrijpen te onthouden, waar dat niet strikt noodzakelijk is. Daardoor heeft hij niet alleen het vertrouwen gewonnen van zijn collegae, maar ook van zijn patiënten en vooral der aanstaande moeders; dezen droegen hem op de handen. Zijn groote opgewektheid, zijn zin voor humor, zijn hulpvaardigheid en diep medeleven hebben daartoe niet weinig bijgedragen. Maar door die bijzondere gaven kon MULLER dan ook worden tot een sieraad van den medischen stand, van wien een invloed ten goede uitging, die ver de grenzen van de stad zijner inwoning overschreed.

Hoe hij, behalve door zijn patiënten, door zijn ambtgenooten gewaardeerd werd, is vooral bij het neerleggen van zijn practijk gebleken, toen een groot aantal artsen uit het geheele land hem een aandenken hebben aangeboden in plaats van het voorgenomen afscheidsfeest, dat wegens den intusschen ingetreden oorlogstoestand geen voortgang kon hebben. Ik kan niet nalaten er hierbij aan te herinneren, dat, toen ik in 1926 KOUWER verving en de oudere assistenten zich gingen vestigen, MULLER als hoofdassistent is gebleven, om mij door de eerste moeilijke jaren heen te helpen.

MULLER was lid van een groot aantal buiten- en binnenlandsche vereenigingen en jarenlang secretaris der Nederlandsche Gynaecologische Vereeniging. In de latere jaren heeft hij een aantal clinische lessen in dit *Tijdschrift* geschreven, die uitmunten door stijl en woordenkeus en die ook door haar inhoud nog jarenlang haar waarde zullen behouden. En ook zijn artistieke uitingen, zooals die bewaard worden in de archieven van onzen kring, zullen blijven getuigen van de bijzondere qualiteiten van onzen diep-betreurden vriend en collega.

Hij ruste in vrede.

K. DE SNOO

1940 — MEI — 1945

AANVULLINGEN EN VERBETERINGEN

I

Van verscheiden collegae en anderen ontvang ik berichten en inlichtingen ter aanvulling en verbetering van enkele gegevens in mijn vorige hoofdartikelen vervat. Allen zij hier mijn oprechte dank uitgesproken.

De secretaris van Medisch Contact te Enschede, collega LOTGERING schrijft: „Ook onze afdeling heeft leden moeten missen als slachtoffers van het oorlogsgeweld en de terreur van den vijand. In September 1944 werden bij een razzia drie Joodsche collegae, de huisartsen FRANK en VAN LEEUWEN en de specialist voor orthopaedie COHEN naar het concentratiekamp Mauthausen weggesleept: sindsdien is nooit meer iets van hen vernomen. De Sicherheitsdienst heeft hun dood officieel medegedeeld”.

Collega VAN HERWERDEN meldt ons: „c. BERGER te Bolnes is uit represaille doodgeschoten vlak vóór of liever even na het einde van den Europeeschen oorlog; mej. s. E. BRUGSMA ('s-Gravenhage) overleden in een concentratiekamp; dr. H. A. THIADENS (Enschede), gefusilleerd 31 Maart 1945; w. H. KLOS (Rotterdam) door bomscherp getroffen; F. J. PELJAK (Nijmegen) voltreffer op huis.

Collega C. DEN HARTOG, directeur van het Voorlichtingsbureau van den Voedingsraad schrijft: „Collega N. KRUIZINGA uit Kloosterburen heeft tijdens de Duitsche bezetting een einde aan zijn leven gemaakt. Hij heeft, terwijl zijn huis door de Duitschers omsingeld was, een glas water gedronken, waarin zich vermoedelijk een vergif bevond. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat hij aan hartverlamming is overleden (een nader onderzoek kon uit den aard der zaak niet worden ingesteld). In ieder geval is hij het slachtoffer der Duitschers”.

De weduwe van collega W. J. P. M. VAN ROOY (Venlo) bericht, dat haar echtgenoot op 13 October 1944 bij een bombardement om het leven is gekomen.

Collega PANNEKOEK (Almelo) deelt ons mede „Mij zijn de volgende gewelddadige sterfgevallen van collegae bekend: G. P. DUURING (Apeldoorn) gefusilleerd in 1942 of 1943; H. J. POST (Bergentheim) gefusilleerd te Woeste Hoeve 17 Maart 1945; dr. W. J. ROOS VAN DEN BERG (Hengelo) omgekomen bij bombardement October 1944. Bij hetzelfde

PROF. K. DE SNOO,
IN MEMORIAM DR. L. M. MULLER

Plaat No. 5, voorzijde